

PLEXUS BRACHIALIS' İN KLİNİK ANATOMİSİ

Hüseyin Cahit ÖZTEKİN¹, Hacı KELEŞ², Çağatay GÖKTÜRK³

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Zübeyde Hanım Sağlık Hizmetleri MYO, Niğde, Türkiye

²Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi AD, Niğde, Türkiye

³Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dönem III Öğrencisi, Niğde, Türkiye

Özet

Üst ekstremiteye dağılan sinirlerin çok önemli işlevleri vardır. Deri ile eklem gibi derin yapıların duyuşal inervasyonu, kasların motor inervasyonu, taşıdığı sempatik vazomotor liflerle kan damarlarının genişleme ve daralmasına etki etmesi, ter bezlerinin sempatik sekromotor inervasyonu gibi çeşitli hem duyuşal hemde motor görevleri üstlenir. Üst ekstremiteye girmeden hemen önce sinirler bir araya gelerek plexus brachialis adı verilen karmaşık bir sinir ağı oluştururlar. Bu ağ medulla spinalis' in farklı bölümlerinden gelen sinir liflerinin üst ekstremitenin çeşitli bölgelerine dağılmak üzere, değişik sinir trunkusları' nda seyretmesine izin verir. Plexus brachialis V, VI, VII ve VIII. n. spinalislerin ramus ventralislerinin regio cervicalis lateralis' te birleşmesi sonucu oluşur. Ayrıca C4 ve T2 n. spinalislerin ramus ventralislerinden de çoğunlukla birer dal plexus brachialis oluşumuna katılabilir. Üst ekstremitenin pek çok siniri, boyunda başlayıp axilla' ya kadar uzanan plexus brachialis' ten çıkar. Plexus brachialis tüm dallarını axilla içerisinde verir (I. costayı çaprazladıktan sonra).

Plexus brachialis gerek kompleks anatomik yapısı, gerekse komşu olduğu anatomik yapılarla sıkı ilişkisi nedeniyle birçok klinik semptomu neden olmaktadır. Günümüzde hızla artmakta olan trafik ve iş kazaları ile ateşli silah yaralanmaları nedeniyle periferik sinir yaralanmalarında artış görülmektedir. Boyun tümörleri, primer plexus brachialis tümörlerinin çıkarılması sırasında plexus brachialis her zaman risk altındadır. Plexus brachialis; karmaşık yapısı, komşu yapılarla ilişkisi ve bulunduğu bölgenin anatomik yapısı itibarı ile dikkat edilmesi gereken çok önemli bir oluşumdur. Plexus brachialis zedelenmeleri üst ekstremitenin hareket ve duyu innervasyonunu etkileyeceği için oldukça önemlidir. Boyun ve axiller bölgede yapılacak ameliyatlarda, lokalizasyon olarak plexus brachialis' in konumlandığı yerden kaynaklı ciddi oranda riskler oluşturmaktadır. Plexus brachialis anatomisinin, varyasyonlarının ve plexus brachialis' in boyun, omuz ve axiller bölge ile olan ilişkisinin bilinmesi cerrahi müdahalelerde verilebilecek zararı önemli ölçüde azaltacağını düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Plexus brachialis, anatomi, klinik önemi